

OPINIÓ

No culpin els grans

L'envelliment de la població no explica la deriva reaccionària a Europa. L'experiència de cada generació compta més que l'edat a l'hora de votar

MILAGROS PÉREZ OLIVA

13 MAI 2017 - 20:25 CEST

Gent gran votant. ALBERT GARCIA

Europa envelleix i molts analistes atribueixen a aquest factor la regressió política i social que viu el continent. Té fonament la idea que com més grans, més conservadors ens tornem? Es pot atribuir la reaparició de solucions autoritàries, de fòbia als estrangers i replegament nacionalista al creixent pes d'una població envellida, nostàlgica del passat i atemorida enfront de les incerteses del futur, com sovint es dona per fet en el discurs públic?

La resposta, amb dades de diferents països, és categòricament no. És un mite, una llegenda urbana que el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i l'Open Society Foundation s'han encarregat de desmuntar amb un projecte

interdisciplinari—*Agein democracies*— que ha analitzat el comportament electoral dels majors de 65 anys a tot Europa i la influència de l'envelliment de la població en la política. El projecte té una part d'anàlisi sociològica i una altra cultural, que comprèn un llibre, un documental i una obra de teatre sobre el mateix tema. El resultat, sens dubte, farà parlar.

Que Europa envelleix és un fet. S'estima que el 2050 arribarà als 526 milions d'habitants, dels quals un 30% tindrà més de 65 anys. I cap al 2060, quan els nens que ara neixen en compleixin 40, hi haurà més europeus octogenaris i menors de 15 anys. La qual cosa no és cap catàstrofe, sinó l'èxit més palmari del progrés humà. Viure més i amb acceptable qualitat de vida és el que hem anat perseguint. Però sí que cal témer una involució —i hi ha signes inquietants que pot passar—no cal atribuir-la a l'envelliment.

La gent gran no són reaccionaris, o almenys no més que altres franges d'edat. I no tenen la culpa de la deriva que ha sumit Europa en una greu crisi institucional i de valors. Els estereotips no resisteixen l'anàlisi empírica, i d'això s'ha encarregat en aquest projecte Achim **Goerres**, un politòleg alemany que ha dedicat gran part de la seva carrera a analitzar la participació política de la gent gran.

Per exemple, les enquestes realitzades en el recent procés electoral d'Holanda van demostrar que el suport al Partit per la Llibertat de Geert Wilders era més alt entre els votants joves i disminuïa amb l'edat, fins a quedar en amb prou feines un 5% entre els majors de 65 anys. A França, Marine LePen era l'opció preferida entre els menors de 50 anys, mentre que entre els majors de 65 era la tercera. Segons **Goerres**, les preferències polítiques acostumen a fixar-se al començament de l'edat adulta i difícilment canvien al llarg de la vida. Les circumstàncies històriques de cada generació expliquen millor el sentit del vot que l'edat dels votants.

El que resulta alarmant és la facilitat amb la qual certes velles idees cauen en els joves. Precisament perquè no han tingut experiències negatives sobre aquest tema, són víctimes fàcils d'aquests discursos. La memòria, en canvi, protegeix la gent gran. Una investigació realitzada per Yascha Mounki, de la Universitat de Harvard, i Roberto Stefan Foa, de la de Melbourne, mostra que una àmplia majoria de la gent gran considera que mai estaria legitimat un cop d'estat, només un 36%

dels *millennials* ho comparteix. I a l'inrevés: mentre que només un 5% de les persones grans creu que la democràcia no és un bon sistema, entre els joves arriba al 13%. Matisos importants. A Hongria, el grup d'edat menys hostil als refugiats és el de més de 65 anys. Com sosté Jordi Vaquer, director per Europa d'Open Society, “no es pot donar per descomptat que la societat oberta és la de la gent jove”.

Goerres explica que hi ha tantes diferències ideològiques dins del grup de la gent gran com dels més joves. I en aquestes diferències, a més de la història de vida, compten la posició social, el nivell educatiu i altres factors. L'única gran diferència entre els grans en termes de participació política la dona l'estat de salut. Els que la tenen més deteriorada, participen menys o no participen gens en política. D'acord amb aquestes dades, “mai hi haurà un conflicte polític entre els grans i els joves”, assegura **Goerres**.

Cada societat té trets singulars, en funció de l'evolució històrica de cada país. Espanya també. L'evolució de les últimes cites electorals abona la idea d'una bretxa política generacional: una divisòria bastant clara entre grans i joves en relació a la vella i la nova política. El PSOE i el PP comparteixen que el gruix dels seus votants es troba a la franja d'edat de més de 60 anys. Mentre que Podem i Ciutadans tenen els màxims suports entre els menors de 45. Però en tots dos blocs d'edat, les preferències es reparteixen entre una opció d'esquerra i una altra de dreta. “En aquest cas”, apunta **Goerres**, “sembla que els joves es mostren més oberts als partits nous, com va passar amb els Verds a Alemanya fa uns anys. Caldrà veure si els nous partits han capturat l'electorat jove i aquests votants els segueixen acompanyant al llarg de la vida”. Interessant.

ARXIVAT A:

[Residències gent gran](#) · [Opinió](#) · [Gent gran](#) · [Tercera edat](#) · [Societat](#)

© EDICIONES EL PAÍS S.L.

[Contacte](#) | [Venda de Continguts](#) | [Publicitat](#) | [Avís legal](#) | [Política cookies](#) | [Mapa](#) | [EL PAÍS a KIOSKO y MÁS](#) | [Índex](#) | [RSS](#) |

